

Ο πόλεμος, ως συνέπεια της έλλειψης εσωτερικής ειρήνης

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική Ζωή](#)

[Ηρακλής Ρεράκης, Καθηγητής Παιδαγωγικής-Χριστιανικής Παιδαγωγικής Α.Π.Θ.](#)

Η αποτυχία των ανθρώπων και των λαών να ζουν σε συνθήκες ειρήνης και διαλόγου μεταξύ τους, οφείλεται τόσο στην παραβίαση διεθνώς αναγνωρισμένων κανόνων όσο και στην απομάκρυνσή τους από τον άρχοντα της Ειρήνης, που είναι ο Θεός της αγάπης.

Η ορθόδοξη Εκκλησία διδάσκει με σαφήνεια ότι, όταν οι άνθρωποι αρνούνται το σπουδαίο πνευματικό δώρο της ειρήνης, που προσφέρεται στις ανθρώπινες ψυχές, με την πίστη και τη διαρκή αναφορά τους στον Θεό, τότε επιτρέπουν στο δαιμονικό κακό να κυριαρχεί και να φέρνει, αρχικά μέσα τους και έπειτα στις διαπροσωπικές ή διακρατικές τους σχέσεις, το αντίθετο της Ειρήνης, που είναι ο Πόλεμος.

Ο ίδιος ο Χριστός, που ως Λόγος του Θεού έφερε στον κόσμο την ειρήνη του Θεού, διά του Ευαγγελίου και των Αγίων της Εκκλησίας Του, ήλθε για να δωρίζει, εσαεί, στους πιστούς και μέσω αυτών σε ολόκληρο τον κόσμο, την άνωθεν αγάπη, Ειρήνη

και ενότητα.

Επομένως, «Ο Χριστός, η ειρήνη ημών» (Εφεσ. 2, 14), μας προσφέρει αρετές, όπως είναι η αγάπη, η ειρήνη, η δικαιοσύνη, η αγαθότητα, η πραότητα, η εγκράτεια κ.ά., που αλλάζουν την ποιότητα και τους στόχους της ζωής μας.

Ωστόσο, επειδή οι αρετές αυτές είναι μεν δώρα του Θεού, αλλά εν δυνάμει, χρειάζεται να τις ενεργοποιούμε, διά του αυτεξουσίου και του λογικού μας, ζώντας εμείς οι άνθρωποι κοντά στον Θεό.

Τότε καθίστανται τρόπος σκέψης της δικής μας ζωής, με αποτέλεσμα να αποτελούν πλέον ασπίδες πνευματικές, που να μην επιτρέπουν να εισέλθει μέσα μας το διασπαστικό κακό, ως πηγή κάθε διχόνοιας, διχασμού και πολεμικής διαθέσεως.

Η απουσία όμως όλων αυτών των αρετών, με δική μας ευθύνη, έχει ως συνέπεια να γινόμαστε πολεμοχαρείς, άγριοι και απάνθρωποι με τους συνανθρώπους μας, διότι η απουσία του Θεού της αγάπης και της ειρήνης από τις ψυχές μας, προσφέρει την ευκαιρία στο ακάθαρτο και δαιμόνιο Πνεύμα να εκμεταλλεύεται αυτό το κενό και να βάζει σε αυτές την εχθρότητα και την πολεμική διάθεση, που προκαλούν, ως συνέπειες, τον θάνατο, τον πόνο, την οδύνη, την πείνα, τη γενική καταστροφή.

Πριν πραγματοποιηθεί η εκάστοτε διαπροσωπική ή διακρατική κήρυξη ενός πολέμου, έχει κηρυχθεί πόλεμος και αποκλεισμός στον Θεό και έχει επιτραπεί στον αρχηγό του κακού, τον διάβολο, να εισέλθει μέσα μας και να εγκαταστήσει το μίσος, την εκδίκηση, την έχθρα, την αδικία κ. ά., που καταλήγουν σε άρνηση των διαλογικών διαπραγματεύσεων για την επίλυση των όποιων διαφορών και τυχόν σε ένοπλη σύρραξη.

Ο πρώτος που χαίρεται σε κάθε τέτοια εξέλιξη είναι ο εμπνευστής τους, ο ανθρωποκτόνος διάβολος. Ο Απ. Πέτρος αποκαλύπτει, σαφέστατα, τον θανατηφόρο ρόλο του, επισημαίνοντας την ανάγκη και τον τρόπο να προστατεύονται από αυτόν οι πιστοί:

«Νήψατε, γρηγορήσατε. Ο αντίπαλος υμών διάβολος, ως λέων ωρυόμενος περιπατεί ζητών τίνα καταπίη, ω αντίστητε στεροί τη πίστει. Ο δε Θεός πάσης χάριτος..., αυτός καταρτίσει υμάς, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει» (Α' Πέτ. 5, 8-10). Μετάφραση: (Δείξατε εγκράτεια, εγρήγορση και σωφροσύνη, διότι ο πνευματικός σας αντίπαλος και διαβολέας, κυκλοφορεί μεταξύ σας ως λιοντάρι μαινόμενο, που ζητά ποιον να καταπιεί, παρασύροντάς σας στην αμαρτία, που έχει ως συνέπεια τον θάνατο. Εναντίον αυτού αντισταθείτε, στηριγμένοι στην πίστη σας. Ο δε Θεός, η πηγή κάθε δωρεάς, θα σας καταρτίσει, θα σας στηρίξει, θα σας ενδυναμώσει, έτσι ώστε να είστε ακλόνητοι).

Οι ορθόδοξοι Χριστιανοί, στέκονται με πόνο μπροστά σε ένα πόλεμο ανάμεσα σε δύο ορθόδοξους λαούς, διαπιστώνοντας ότι οι θάνατοι, οι καταστροφές και όλες γενικά οι συνέπειές του, δείχνουν ολοφάνερα ότι αυτά συμβαίνουν όταν οι κυβερνήτες αυτού του κόσμου, δεν έχουν την πνευματική εγρήγορση και φρόνηση και επιτρέπουν να κυριαρχεί στις ψυχές τους η δαιμονική πλάνη του μίσους, της έχθρας, της εκδικητικότητας, που τους οδηγεί, όχι στο διάλογο, στη συνεννόηση και στις ειρηνικές συμφωνίες για την επίλυση των προβλημάτων, αλλά στη λύση των όπλων, που οδηγούν πολλούς συνανθρώπους στην απόγνωση στη γενική καταστροφή σε όλα τα γνωστά αβάσταχτα δεινά του πολέμου.

Στην πραγματικότητα, ο πόλεμος είναι ένα ενδεικτικό σημείο, που δείχνει ότι οι άνθρωποι έχουμε χάσει το νόημα, τον σκοπό και τον προορισμό της ζωής, καθώς αρνούμαστε να ζούμε, με γνώμονα το Πνεύμα της αγάπης και της ειρήνης του Θεού, με αποτέλεσμα να δίνουμε χώρο στο κακό, εχθρικό, ακάθαρμο και πολεμοχαρές πνεύμα να μας κυβερνά και να μας οδηγεί στον πνευματικό και σωματικό θάνατο.

Έχουμε την πεποίθηση ότι οι ηγέτες κυρίως των λαών, που, σε ένα σημαντικό ποσοστό τους, είναι ορθόδοξοι Χριστιανοί, οφείλουν να συνειδητοποιούν ότι ο Θεός των Ορθοδόξων λαών, τους οποίους κυβερνούν, είναι Θεός της Ειρήνης και όχι πολεμοχαρής Θεός (Β' Κορ, 13, 11) και ότι το Πνεύμα του Ευαγγελίου που αποκάλυψε στη γη, ο Αρχηγός της πίστεώς μας, Ιησούς Χριστός, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Απ. Λουκά, προτρέπει τους λαούς στην ειρήνη και στη χαρά (Λουκ. Β' 10 και 14).

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, θεωρεί την εξουσία και την επιθυμία της αρπαγής των υλικών χρημάτων και κτημάτων, ως αιτία την εγκατάλειψη της ειρήνης και την προσφυγή στη διαμάχη, τη φιλονικία και τον θανατηφόρο πόλεμο.

Επισημαίνει, μάλιστα, ότι, ενώ ο Θεός μας προσφέρει, με δικαιοσύνη και ισότητα, τα πλέον αναγκαία αγαθά της ζωής, που είναι ο αέρας, ο ήλιος, το νερό, η γη, ο ουρανός, η θάλασσα, το φως και τα άστρα, για να τα χαιρόμαστε όλοι, από κοινού και ειρηνικά, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς, εμείς γινόμαστε, εκουσίως, θύματα του κακού, φιλονικούμε, μαχόμαστε, διαιρούμαστε και χάνουμε τα αγαθά της ειρήνης.

Συνεπώς, αναγκαία προϋπόθεση της διατήρησης της εσωτερικής ειρήνης, από την οποία εξαρτάται και η εξωτερική, είναι η υγεία των ψυχών. Όταν, κατά τον Μ. Βασίλειο, προσέχουμε τον πνευματικό εαυτό μας (Μ. Βασιλείου, Λόγος, εις το πρόσεχε, σεαυτώ) και, κατά τον Απ. Ιάκωβο (Ιακ. 1, 27), τον διατηρούμε «άσπιλον

από του κόσμου», δηλαδή ανεξάρτητο από τα υλικά συμφέροντα και τις υλικές επιθυμίες, τότε παραμένει παρούσα στις ψυχές η εσωτερική ειρήνη.

Το πιο οδυνηρό στον παρόντα πόλεμο, ωστόσο, είναι η διαπίστωση ότι ο διάβολος κατάφερε να προσβάλει ορθόδοξους, στην πλειονότητά τους λαούς και να γίνει κυρίαρχος των αποφάσεών τους για ένοπλη και όχι ειρηνική λύση των διαφορών τους, καθώς, στην ορθόδοξη Εκκλησία, ο μόνος πόλεμος, που και αυτός κατ' ανάγκη και κατ' οικονομίαν επιτρέπεται, είναι ο απελευθερωτικός και ο αμυντικός πόλεμος.

Οι ηγέτες που πιστεύουν στον Θεό της ειρήνης, αναμένει κανείς να υπακούν στο Πνεύμα του Θεού, έτσι όπως το εκφράζει ο Απόστολος των Εθνών Παύλος, προκειμένου να συνειδητοποιούν τη σχέση του Θεού με την εξουσία τους: «Ου γαρ εστί εξουσία, ει μη υπό Θεού. Αι δε ούσαι εξουσίαι υπό του Θεού τεταγμέναι εισίν». (Ρωμ. 13, 1) Μετάφραση: (Δεν υπάρχει εξουσία μέσα στην κοινωνία, που να μην απορρέει από τον Θεό· Οι άρχοντες, που ασκούν σήμερα τις εξουσίες, έχουν ταχθεί από τον Θεό).

Ηγέτες ορθόδοξων λαών, επομένως, οφείλουν χάριν και του υψηλού ποσοστού ορθοδόξων που κυβερνούν, να θεωρούν την εξουσία τους, ως δώρο της Θείας Πρόνοιας και, συνεπώς, ως εντολή και ευθύνη ειρηνικής και διακονικής εν Χριστώ διακυβέρνησης και όχι να την μετατρέπουν σε ανεύθυνη ευκαιρία πρόκλησης ή εκδήλωσης πολεμοχαρών διαθέσεων και πράξεων, που οδηγούν σε θανατερές συνέπειες.

<https://bit.ly/3IxH1Gf>